

Posudek vedoucího práce

Název práce: Dramatická výchova – výchova člověka? Dramatická výchova – příprava herce?

Autorka: Kristýna Klinecká

Vedoucí práce: doc. Radek Marušák

Kristýna Klinecká se ve své práci rozhodla zabývat tématem, které bylo donedávna jedním ze základních témat tohoto oboru – je dramatická výchova výchovou, jež směřuje více do oblastí osobnostně sociálního rozvoje a cíle umělecké, divadlo a divadelnost, upozaďuje nebo je využívá jen jako instrumenty, nebo je dramatická výchova více oborem uměleckým? Přestože většina těch, kteří se oborem zabývají teoreticky, dnes respektuje uměleckou podstatu oboru a jeho umělecké cíle při současném respektu k dětem a kvalitě procesu, chtěla diplomantka zmapovat, zda tomu tak je i v praxi.

Diplomantka má s dramatickou výchovou bohaté zkušenosti – navštěvovala kroužek dramatické výchovy, herecké kurzy, její maminka je učitelkou dramatické výchovy, sama obor studovala a aktivně se mu věnuje. Tato zkušenost může přinášet jisté výhody, může však vést i k jistému subjektivnímu pohledu na věc. Právě s tím se diplomantka zpočátku potýkala. Postupem doby však vznikl pohled objektivnější, ucelenější. Autorka prostudovala základní literaturu oboru (podotýkám, že základní – časový tlak neumožnil prostudovat literatury více) nikoli jako teoretické východisko, ale jako předmět analýzy – posuzovala, jak je v této literatuře obor definován, jaké jsou jeho cíle, prostředky. Zcela jasně dokumentuje vývoj od osobnostně sociálního pojetí oboru k pojetí umělecko-pedagogickému. Polemizuje s tvrzením, že divadlo stojí na okraji zájmu dramatické výchovy a hledá pro to argumenty jak v literatuře, tak i ve své praxi a vlastních úvahách. V jejích vyjádřeních převládá kritika toho, že v pojetí některých pedagogů z oboru divadelnost vytékala, mnohdy splýnul s výchovou osobnostně sociální, divadelní cíle nenaplní. Vyjadřuje se i k úskalím divadelních přehlídek, myslím si však, že zevrubný pohled do této oblasti by vydal na samostatnou práci a v takovémto rozsahu zůstává diplomantka stále poněkud na povrchu.

Svou práci chtěla diplomantka původně opřít o výzkum pojetí oboru v praxi. Jako základní metody výzkumu zvolila strukturovaný rozhovor mezi pedagogy dramatické výchovy a dotazníkové šetření mezi dětmi. Při rozhovoru s pedagogy však často nechala rozhovor plynout autenticky, připravená struktura byla ovlivněna situací, vývojem rozhovoru apod. Navíc si diplomantka odpovědi zaznamenávala pouze v bodech, tudíž mohlo dojít (někdy i k výrazným) zkreslením při rekonstrukci odpovědí a jejich vyhodnocování. Přesto však odpovědi ukazují na zajímavé rozdíly v pojetí oboru mezi jednotlivými pedagogy, rozdílné koncepty, rozdílná vnímání cílů atd. Přestože se vracím ke konstatování, že kvalita výsledků je poněkud zkreslena vedením rozhovorů, ukazuje zajímavé otázky pro výzkum budoucí a potřebu důkladně zmapovat pojetí oboru v praxi.

Druhou rovinou výzkumu bylo dotazníkové šetření mezi dětmi – jak ony samy vnímají tento obor, jaká jsou jejich očekávání, poptávka jich samých a rodičů. Dotazníkové šetření bylo poměrně pracné, zejména ve fázi sběru, diplomantka se tak dostala do časové tísně při vyhodnocování, přestože sebraný materiál je poměrně bohatý. Chybí tak více rovin čtení, hledání souvislostí, korelací apod. Ale jak jsem již napsal, návratnost dotazníků byla zpočátku velmi malá, diplomantka věnovala velké množství času sběru údajů a tento čas chyběl při samotném vyhodnocování.

*Jakou odpověď by dala diplomantka sama na otázku v názvu práce.
Jak by zněla autorčina vlastní definice oboru dramatická výchova?*

Vnímá sama nějakou rozdílnost v cílech a metodách podle instituce, na níž pedagog působí?

Práci doporučuji k obhajobě.

Doporučené hodnocení: velmi dobře

Radek Marušák